

זבחים ק

פסוקי רקע לדיני אנינות :

ויקרא פרק י פסוק יט

וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו את חטאתם ואת עלתם לפני ה' ותקראנה אתי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'.

עמוס פרק ח פסוק י

והפכתי חגיכם לאבל וכל שיריכם לקינה והעליתי על כל מתנים שק ועל כל ראש קרחה ושמתי כאבל יחיד ואחריתה כיום מר :

ר' שמעון בברייתא 1 אונן אינו מדברי תורה אלא מדברי סופרים – תדע שהרי אמרו אונן טובל ואוכל את פסחו לערב אבל לא בקדשים	ר' שמעון בברייתא 2 שלמים – כשהוא שלם מביא, ואינו מביא כשהוא אונן... מנין לרבות בכור ומעשר ופסח? מרבה אני בכור ומעשר ופסח, שכן אינן באין על חטא	
כן	לא	הסתירה – האם אונן אוכל פסחו?
	פסח כדי נסביה – לא באמת אמור להיות בברייתא	תירוץ 1: רב חסדא
	מאי פסח? שלמי פסח	תירוץ 2: רב ששת
שמת לו מת ביי"ג וקברו ביי"ד – יום קבורה מדרבנן אינו תופס לילו אלא מדרבנן <u>קושי</u> : אמר ליה רב אשי לרב מרי: ואלא הא דקתני, אמר לו רבי שמעון: תדע, שהרי אמרו: אונן טובל ואוכל את פסחו אבל לא בקדשים ; נימא ליה: קאמינא לך אנא יום מיתה דאורייתא, ואמרת לי את יום קבורה דרבנן?!	שמת לו מת ביי"ד וקברו ביי"ד – יום מיתה תופס לילו מדאורייתא	תירוץ 3: רב מרי
שמת לאחר חצות אחר חצות דאיחזי לפסח, לא חיילא עליה אנינות	שמת קודם חצות קודם חצות דלא איחזי לפסח, חיילא עליה אנינות	תירוץ 4: אביי
לאחר ששחטו וזרקו עליו	קודם ששחטו וזרקו עליו	תירוץ 5: רבא

הוכחה של אביי שיש לחלק בין לפני חצות ולאחר חצות :

לה' כנ"ל - מצוה, לא רצה - מטמאין אותו על כרחו, ומעשה ביוסף הכהן שמתה אשתו בערב הפסח ולא רצה ליטמא, ונמנו אחיו הכהנים וטימאוהו בעל כרחו	לה' כנ"ל - מה ת"ל? הרי שהלך לשחוט את פסחו ולמול את בנו ושמע שמת לו מת, יכול יטמא? אמרת: לה' כנ"ל, יכול כשם שלא יטמא לאחרתו כך אין מטמא למת מצוה? ת"ל: לה' כנ"ל, לאחרתו הוא דאינו מטמא, אבל מטמא הוא למת מצוה!	
טמאוהו כי הוא אונן בכל מקרה ולא יוכל להקריב/לאכול את הפסח בכל מקרה	אנינות לא משפיע על יכולתו להקריב הקרבן – ונאמר לו לה' כנ"ל ועל כן הוא גם לא נטמא ויכול להקריב קרבן פסח לאחר חצות	הנחה שיוצא פתרון
ר' עקיבא – לה' כנ"ל - חובה	ר' ישמעאל – לה' כנ"ל - רשות <u>דחייה</u> : לא ס"ד, דרישא דההיא רבי עקיבא קתני לה	ניסיון לדחות – שניהם לאחר חצות

קושי על רבא: א"ל רב אדא בר מתנה לרבא: אחר ששחטו וזרקו את דמו מה דהוה הוה!
 תירוצ: א"ל רבינא: אכילת פסחים מעכבא מדבריה בר רב הונא
 המקור לדבריו: מאי דרבה בר רב הונא? דתניא:

הברייתא	יום שמועה - כיום קבורה - למצות שבעה ושלשים - כיום ליקוט עצמות - לאכילת פסחים	אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב
הסתירה	מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל (כי זה שונה מיום ליקוט עצמות לעניין אכילת פסחים)	משמע שגם יום קבורה וגם ליקוט עצמות אפשר לאכול קדשים
אמר רב חסדא	תנאי היא*	
רבה בר רב הונא	לאחר שקיעת החמה	ששמע שמועה על מתו סמוך לשקיעת החמה, וכן שליקטו לו עצמות סמוך לשקיעת החמה, וכן שמת לו מת וקברו סמוך לשקיעת החמה
רב אשי		אחד יום שמועה ואחד יום ליקוט טובל ואוכל בקדשים לערב (ולא מדבר בכלל על יום הקבורה) דחייה: והא דרב אשי בדותא היא; מכדי עלה קאי, "זה וזה" מיבעי ליה! אלא שמע מינה בדותא היא.

*המחלוקת תנאים שעליו דיבר רב חסדא

המחלוקת	עד מתי מתאונן עליו? כל היום	רבי אומר: כל זמן שלא נקבר				
הסבר 1 למחלוקת – באיזה מקרה חולקים? רב ששת	אילימא ביום מיתה, 1. מי איכא דלית ליה דיום מיתה דתפיס לילו מדרבנן? 2. רבי אומר: כל זמן שלא נקבר, הא קברו אישתרי ליה, ומי איכא דלית ליה <i>ואחריה כ"ס אר?</i> אמר רב ששת: איום קבורה קאי <u>דחייה</u> : אלא הא דקתני: השומע על מתו כמלקט עצמות - טובל ואוכל בקדשים לערב , מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל, הא מני?					
הסבר 2 למחלוקת רב יוסף	כל אותו היום ולילו	רבי אומר: כל זמן שלא נקבר, אבל נקבר - בלא לילו <u>דחייה</u> : לימא דרבי לקולא?! והתניא: עד מתי מתאונן עליו?				
		<table><tr><td>רבי</td><td>חכמים</td></tr><tr><td>כל זמן שאינו נקבר, אפילו מכאן ועד עשרה ימים (כולל לילו)</td><td>אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד (ולא לילו)</td></tr></table>	רבי	חכמים	כל זמן שאינו נקבר, אפילו מכאן ועד עשרה ימים (כולל לילו)	אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד (ולא לילו)
רבי	חכמים					
כל זמן שאינו נקבר, אפילו מכאן ועד עשרה ימים (כולל לילו)	אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד (ולא לילו)					
הסבר 3 למחלוקת רבי ירמיה (רב חסדא)	כל אותו היום בלא לילו <u>קושי</u> : מדקאמר רבי: יום קבורה תופס לילו מדרבנן, מכלל דיום מיתה תופס לילו מדאורייתא, וסבר רבי אנינות לילה דאורייתא? והתניא: <i>הן ה"ס - אני היום אסור ולילה מותר, ולדורות בין ביום ובין בלילה אסור</i> , דברי רבי יהודה; רבי אומר: אנינות לילה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים! <u>תירוץ</u> : לעולם דרבנן היא, וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה	כל זמן שלא נקבר, ואם נקבר - תופס לילו				

פתרון רב חסדא לסתירה לפי ההסבר השלישי על המחלוקת

סתירה	ביום קבורה לא אוכלים קדשים בכלל	ביום קבורה אפשר לאכול קדשים בלילה
פתרון	רבי: כל זמן שלא נקבר, ואם נקבר - תופס לילו	כל אותו היום בלא לילו

